Jegyzőkönyv az Országos Nemzeti Bizottság üléséről. Felhívás a magyar néphez a Magyar Köztársaság kikiáltásával kapcsolatban. 1946. január 29.

(PIL 274. f. 15/20. ő. E. 7–8. lap.)[1]

*

ORSZÁGOS NEMZETI BIZOTTSÁG

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

felvétetett az Országos Nemzeti Bizottság IV. ülésén, az Országos Nemzeti Bizottság tanácstermében (Újvárosháza) 1946. évi január hó 28-án, délelőtt 9 órakor.

Jelen vannak: T i l d y Zoltán miniszterelnök,

S z a k a s i t s Árpád miniszterelnökhelyettes,

R á k o s i Mátyás miniszterelnökhelyettes, K é t h l y Anna, K o v á c s Imre, F a r k a s Ferenc, M a r o s á n György, K o s s a István a Szakszervezeti Tanács főtitkára bizottsági tagok, R a j k László az országos Nemzeti Bizottság főtitkára, R o s t a László h.tanácsnok, az országos Nemzeti Bizottság ügyvezető titkára.

Elnök: (Tildy Zoltán) megnyitja az ülést.

Szakasits Árpád: Javasolja, hogy az Országos Nemzeti Bizottság bocsásson ki felhívást a magyar néphez a Magyar Köztársaság kikiáltásával kapcsolatban.

Elnök: Felkéri Szakasits Árpádot, ismertesse a felhívás javasolt szövegét.

Szakasits Árpád: Ismerteti a felhívás szövegét.

IV./1.-1946. ONB. ELNÖK határozatilag kimondja, hogy az Országos Nemzeti Bizottság a következő szövegű felhívást intézi a magyar néphez és a Nemzeti Bizottságokhoz:

Az Országos Nemzeti Bizottság felhívása a
Magyar Néphez!

A magyar nemzet történelmének egyik legnagyobb cselekedetét viszi most véghez: új alkotmányának alapjait veti meg és szabadon dönt az államforma kérdésében. A világ

[1] PIL: Politikatörténeti és Szakszervezeti Levéltár

legdemokratikusabb választójoga alapján egybegyűlt nemzetgyűlésünk a nép akaratának, az ország érdekeinek megfelelően, kimondja, hogy Magyarország köztársaság!

Nemzetünk századokon át nyögte az idegen uralkodóház nyomasztó uralmát, számtalanszor megkísérelte, hogy megszabaduljon tőle. Megszabaduljon a gyalázatos szolgaságtól, amelynek századai alatt újra és újra halálos veszedelembe került népünk szabadsága, nyelvünk, kultúránk és nemzetünk léte.

Csodák csodája, hogy a magyarság mégis megmaradt, hogy népi, nemzeti sajátságai, kultúrája, szelleme és eszménye el nem enyészett s képes volt arra, hogy újra meg újra fegyvert ragadjon, és síkra szálljon elrablott szabadságáért.

Az októberi forradalom napjaiban – amikor a nemzet megint magáraeszmélt – úgy látszott már, hogy a nemzeti önállóság, szabadság és függetlenség termékeny korszaka következik: a nép határtalan lelkesedése közben született meg a magyar népköztársaság.

A forradalmi kísérletek derűs hajnalára azonban újra az elnyomatás sötét éjszakája következett s tartott több mint 25 esztendőn át, szörnyű katasztrófába sodorván a nemzetet, iszonyatos megpróbáltatásokkal sújtva a jobbsorsra érdemes magyar népet.

Az elnyomatásnak, szolgaságnak ez a keserves negyedszázada is elmúlott. A magyar nép szabaddá vált, országa önállóvá és függetlenné lett, nem fenyegeti többé a germán téboly veszedelme, megszabadulván a kívülről ránk nehezedő erőszaktól, véglegesen úrrá lesz a belső ellensége felett is, megsemmisíti a reakciós erőket, csírájában fojtja el minden mégoly gyenge kísérletet is, amely a régi rend visszaállítására és feltámasztására irányulnak, s megépíti szabad hazájának szilárd alapjait.

A magyar köztársaság törvénybe iktatása a nemzet és nép századok óta folytatott szabadságharcának nagy győzelmi ténye, és méltó arra, hogy az a nap, amelyen ez megtörténik nemzeti ünneppé váljék.

Az Országos Nemzeti Bizottság felhívja Nagybudapest és az egész ország népét, hogy február 1-én, pénteken ünnepi felvonulásokkal és gyűlésekkel adjon kifejezést örömének afelett, hogy megszületett a magyar köztársaság és egyben tegyen fogadalmat ezen a napon arra, hogy a nemzet függetlenségét, a magyar nép szabadságát és a demokratikus köztársaságot megőrzi és megvédelmezi minden támadással szemben.

Nagybudapest dolgozó népe február 1-én 2 órára vonuljon fel rendezett sorokban, zászlók és jelzőtáblák alatt zenekarokkal és dalkórusokkal a Parlament elé, százezrek köztársasági találkozójára.

Minden város és minden falu népe hasonlóan tegyen hitet a köztársaság, a nemzeti függetlenség és a népszabadság eszméje mellett. Tartsanak felvonulásokat és rendezzenek ünnepi gyűléseket, ünnepeljék a magyar köztársaságot.

A Nemzeti Bizottságokra hárul a feladat, hogy mindenütt méltó keretek között ünnepeljék meg a köztársaság születését. Ugyanazon a napon, ugyanazon órában egyszerre szálljon el milliók ajkáról a lelkes kiáltás:

Éljen a Magyar Köztársaság!

Testvéri Üdvözlettel

Országos Nemzeti Bizottság.

Elnök: Több tárgy nem lévén az ülést bezárja.

kmft.

Az SZDP pártvezetőségi ülésének jegyzőkönyve, vita Károlyi Mihály esetleges köztársasági elnöknek jelöléséről és a köztársasági elnök parlamenti megválasztásának módjáról. 1946. január 24.

(PIL 283. f. 3./45. ő. E. 9/b–10. lap)

*

…

2./ Bejelentés érkezett, hogy az Operaháznál egy Vadas György nevű párttagunk a párt megbízottjának adja ki magát. Különféle visszaéléseket követett el és pártunk tekintélyének sokat árt.

Határozat: Vadas György ügyét a fegyelmi bizottságnak adjuk át, soronkívüli intézésre. Az Operaházat levélben értesítjük arról, hogy Vadas nem megbízottunk és hogy ellene vizsgálatot rendeltünk el.

3./ Márkus Dezső beadvánnyal fordult a pártvezetőséghez, amelyben pártház építés javára eszközlendő gyűjtés tervezetet ismertet.

Határozat: A pártvezetőség a gazdasági helyzetet pillanatnyilag nem tartja alkalmasnak arra, hogy a kérdéssel foglalkozzék.

4./ Szakasits elvtárs előadja, hogy a frakció ülésen felvetődött az a kívánság, hogy pártunk köztársasági elnöknek Károlyi Mihályt jelölje. Károlyi jelölésének nézete szerint az a legfőbb akadálya, hogy 27 éve nincs itthon, mai napig sem jött haza, nem tudni kit kapunk benne vissza és mennyire ismeri a magyar helyzetet. Elfogadja azt a javaslatot, hogy Károlyi személye mellett valamilyen formában demonstratív kiállást tanúsítsunk. Károlyi megválasztásának azonban esélye amúgy sincsen, tehát a pártnak alkalmazkodnia kell a realitásokhoz, és el kell fogadnia a lehetőségeket. A Kisgazdapártban most folynak a jelölések, magatartásunkat azok eredményéhez kell szabnunk. Javasolja, hogy a pártvezetőség ne hozzon addig határozatot, amíg a Kisgazdapárt jelölése nem válik ismeretessé.

Szalay nem helyesli a demonstráció tervét. Véleménye szerint informálódnunk kellene egy ilyen demonstráció külpolitikai hatásairól. Egyes látszatok szerint Károlyi az utóbbi időben az angoloknál kissé ejtett ember.

Kéthly szerint ragaszkodnunk kell Károlyi jelöléséhez. Az októberi forradalomhoz való hűségünkön kívül indokolttá teszi ezt az is, hogy nagy veszedelem rejlik abban, ha

valamelyik párt ad köztársasági elnököt. Kéri, hogy amennyiben a pártvezetőség elfogadná Szakasits elvtárs javaslatát, és nem hozna most határozatot ez semmi esetre se jelentse azt, hogy a pártvezetőséget ebben a kérdésben befejezett tények elé állítsák majd.

Ries rámutat arra, hogy a K.P. és a K.G.P. semmi esetre sem fogadná el Károlyi jelölését. Ha mi ragaszkodnánk hozzá nem tennénk jó szolgálatot a koalíció egységének.

Száva ügyrendi javaslattal kéri Szakasits javaslatának elfogadását.

Határozat: A pártvezetőség a köztársasági elnök jelölése kérdésében a végleges döntést elhalasztja addig amíg a Kisgazdapárt jelölése ismeretesé válik.

Kéthly elvtárs kifogásolja, hogy az alkotmányjogi törvénytervezet módot nyújt arra, hogy nyílt szavazással választhassák a köztársasági elnököt. Véleménye szerint a nyílt szavazás egyenlő a közfelkiáltással és a demokrácia elvének súlyos megsértését látja benne. Kéri, hogy a párt lépjen fel és töröltesse az erre vonatkozó bekezdést.

Ries elvtárs véleménye szerint a mai állapotok nem nyújtanak elég biztosítékot a titkos szavazásra. A Kisgazdapárt tele van reakciós elemekkel, nem tehetjük ki magunkat meglepetéseknek. A külföld előtt igen kellemetlen helyzetbe kerülnénk, ha egyes szavazócédulákra nem kívánatos nevek kerülnének.

Száva nem tartja a demokrácia elvével összeférhetetlennek, ha a parlamentben nyílt szavazások vannak. Véleménye szerint a titkos választás mellett azért kardoskodtunk mindig, hogy a választót megvédjük az uralkodó osztályoktól. A parlamentben erről nincs szó, mert a képviselőt védi mentelmi joga. Híve a nyílt választásnak azért is, mert véleménye szerint a képviselő választóinak megbízásával megy be a parlamentbe, a választóknak módot kell nyújtanunk arra, hogy meggyőződjék jól képviseli-e megbízatását a képviselő.

Rónai elvtárs előadja, hogy a pártközi értekezlet egyhangúlag szavazta meg az idevonatkozó passzust, éppen mert belátta, hogy a mai politikai szituáció szükségessé teszi. Kéri a pártvezetőséget, hogy adott politikai helyzetekben ne mindig azt mérlegeljük csak, hogy mit ír elő az abszolút demokrácia elve, hanem hogy mit kíván a célszerűség. Rámutat arra, hogy a Kisgazdapárt megerősödésének is az volt az oka, hogy demokratikus elveinkből nem akartunk engedni.

Bechtler a maga részéről lehetetlennek tartja, hogy ilyen fontos személyi kérdésben nyílt szavazás legyen. Véleménye szerint a jelölt mellett a többség biztosítottnak tekinthető. Ha történik is egy-két kisiklás ez semmi esetre sem olyan lényeges kérdés, hogy elveinkből ezért bármit is feladjunk.

Schiffer rámutat arra, hogy a múltban előfordult, hogy pártunk fontos kérdésekben nemcsak hogy nyílt, hanem személyszerinti szavazást követelt. Ez történt például a zsidótörvény megszavazásánál. Véleménye szerint azonban a választás módjának kérdése szorosan összefügg a kisgazda jelölt személyének kérdésével. Javasolja tehát, hogy itt is várjuk meg a határozattal a kisgazda jelölést.

Vágvölgyi szerint sokat beszéltünk eddig az öngyilkos demokráciáról és mindig azt hangoztattuk, hogy tanultunk a német példából. Most adódott egy alkalom, amikor a demokráciának védőbástyákat kell maga körül vonnia. Nem kétséges hogy meg kell tennünk.

Szalay rámutat arra, hogy a világ demokráciáiban nem szokatlan a parlamenti nyílt szavazás. Amerikában az elektorok nyíltan szavaznak. A készülő belga javaslat is nyílt szavazást ír elő.

Turi elvtárs figyelmezteti a pártvezetőséget, hogy gondoljon a jövőre. A titkos szavazás mindenkor a kisebbséget védi. Tekintettel arra, hogy a közeljövőben minden valószínűség szerint nem leszünk többségi párt, saját esélyeinket rontjuk azzal, ha most a nyílt szavazás lehetőségét elfogadjuk.

Szeder elvtárs nem tartja fontosnak, hogy az elnököt egyhangúlag válasszák meg. Teljesen közömbös a néhány eleső szavazat. Ezért nem szabad a demokrácia egyik elvét feladnunk.

Szeder elvtárs szavazásra bocsátja a kérdést. 10:5 arányban

Határozat: A pártvezetőség elfogadja a nyílt szavazásra módot nyújtó bekezdést.

5./ A sajtóosztály kéri a pártvezetőséget, hogy az „Értelmiség” című folyóirat szerkesztőjét jelölje ki.

Határozat: Vajda Imre elvtárs.

6./ Szakasits elvtárs előadja, hogy a Kabinet kérdés felvetése után 48 órán belül megállapodás történt az országos főkapitány hatáskörének kérdésében. Kéri a pártvezetőség személyi jelölését.

Határozat: Jelöltjeink a felsorolás sorrendjében: dr. Balassa Gyula, dr. Mező Elek, dr. Benjamin Olivér.

7./ A fővárosi végrehajtóbizottság kizárásra terjeszti elő dr. Somló Jenő I. ker. és Temessi Oszkárné VIII. ker. tagot.

Határozat: A pártvezetőség dr. Somló Jenő és Temessi Oszkárné tagokat kizárja. A határozat a Népszavában közlendő.

8./ A vidéki osztály kizárásra terjeszti elő Máté Ferenc siófoki tagot.

Határozat: A pártvezetőség Máté Ferencet kizárja. A határozat a Népszavában közlendő.

9./ A kőbányai pártszervezet tüzelővásárlásra kétmillió pengő kölcsönért folyamodik.

Határozat: Engedélyezve.

10./ A józsefvárosi pártszervezet elnökségének határozati javaslata, amelyben kérik, hogy a párt hasson oda, hogy elbocsátott katonatisztek ne kaphassanak trafik és egyéb könnyű megélhetést biztosító engedélyt.

Határozat: Elfogadva.

11./ A propagandaosztály javasolja, hogy a Szocializmus példányszámát 5000-ről 10000 példányra emeljük fel.

Határozat: Elfogadva.

12./ Szakasits elvtárs javasolja, hogy dr. Kunffy Zsigmondnét, a párt tekintse saját halottjának és viselje temetési költségeit.

Határozat: Elfogadva.

13./ Szalay Sándor jelentést tesz a csehszlovák kérdésben tartott pártközi értekezletről.

Száva annak az aggályának ad kifejezést, hogy Gyöngyösi nem fogja betartani az értekezlet határozatát. Ezt a múltban már egyszer megtette.

Kéthly elvtárs közli, hogy a kérdés minisztertanács elé megy…

Az SZDP parlamenti frakciója ülésének jegyzőkönyve, vita Magyarország államformájáról, a köztársasági elnök személyéről. 1946. január 23.

(PIL 283. f. 8./1. ő. e. 1–2. lap)

*

J e g y z ő k ö n y v

felvétetett a parlamenti frakció január 23-i üléséről. Jelen vannak a jelenléti íven felsoroltak Kéthly Anna elnöklésével.

Mónus Illésné üdvözli a képviselőket és megállapítja, hogy félórával a kezdésre kitűzött idő után a képviselőknek alig fele van jelen, holott a vidéki képviselők telefon és távirati meghívót kaptak és a Népszavában és a Világosságban két napon közöltük a frakció ülését. Felhívta a képviselőket arra, hogy a Ház ülésein pontosan vegyenek részt, mert nagyon fontos törvényjavaslatok kerülnek tárgyalásra és előfordulhat az az eset, hogy egy-két szavazaton múlhatnak nagyon fontos kérdések.

Szeder Ferenc hozzászólása után az ülés utasította a frakció titkárságát, hogy a hiányzó képviselőknek a frakció rosszallását hozza tudomására azzal, hogy a frakció ülésein való részvétel kötelező és igazolatlan távolmaradás konzekvenciákkal jár.

Mónus Illésné ismereti a képviselőház első napirendi pontját, a házszabályokat. Külön fölsorolja a bizottság jelentésében, illetve javaslatában azokat a §§-okat, amelyeket meg kell változtatni. Így a 95–96.§§-okat, amelyek sürgősség esetén bizottság nélkül egy ülésben 16 órán keresztüli tárgyalásról rendelkeznek. Ismerteti 1906-tól a képviselőház házszabályainak idevonatkozó rendelkezéseit. – Kifogásolja a 97.§-ból a költségvetés tárcánkinti általános vitájának kihagyását, holott az erre a célra beiktatott két nap közül az általános vitára egy nap és a részletes vitára egy nap megoldaná azt a kérdést, hogy a tárcákhoz a képviselők szakszerűen hozzászóljanak minél nagyobb számban. Törlendőnek javasolja a beszédek olvasásának eltiltását. Ezt a rendelkezést az 1906/1911-es házszabályokban, ahol nem volt beszédidő korlátozás, a tárgyalási idő elnyújtásának megakadályozására iktatták be. Most, amikor a beszédidőre megszabott idő áll rendelkezésre, erre semmi szükség nincs. Az a felfogás sem állja meg a helyét, hogy ezzel a parlament nívóját emelik.

Szeder Ferenc helyesli az olvasás eltiltását, mert ezzel az egyéni vélemény jobban kifejezésre juthat.

Kéthly Anna nem helyesli az ilyen megkötöttséget, mert a francia parlamentben is mindenki olvassa beszédét és ezzel a parlament nívója nem szállt alá.

Buchinger Manó kifogásolja a vezérszónokok beiktatását a házszabályokba, vagy ha már ezt beiktatják, akkor ne lehessen a vitát a vezérszónokok beszéde után bezárni, ahogy ezt a 76.§ rendeli.

Kéthly Anna felolvassa a 76.§-t, amelyben a vezérszónokok beszéde után és a vita bezárásának elhatározása után még két ülésen lehet a szóban forgó törvényjavaslatot tárgyalni 15–15 perces hozzászólásokkal.

Az értekezlet a § olyan módosítását javasolja, hogy a vita bezárására vonatkozó indítvány elfogadása után a feliratkozott szónokok még beszélhetnek, de új felszólalásnak nincs helye. Ugyancsak módosítást kell benyújtani a 72.§-ra, amely félreértésre adhat alkalmat. Itt is kell rögzíteni egy-egy ülésszakra az interpellációs napot. A KP-vel ezekben a kérdésekben megpróbáljuk a közös állásfoglalást, esetleg a bizottság előadójával való megállapodást. Ha ez nem sikerül, akkor pártunk szónoka módosító javaslatot nyújt be ezekhez a §§-okhoz.

Az elnöki széket Dzeder Ferenc foglalja el.

Mónus Illésné közli, hogy a házszabályok tárgyalásánál a párt szónoka Buchinger Manó, és ha még egy szónokot adunk, a második szónok Takács Ferenc.

Ismerteti a Ház munkarendjét, amelyben a második napirendi pont Magyarország államformájának meghatározása és a köztársasági elnök megválasztása lesz. A javaslat megfelel azoknak a szempontoknak, amelyeket a pártvezetőség körülírt. Az elnök hatásköre körül van határolva. Talán az egyetlen, mit jó lett volna megváltoztatni az, hogy az elnapolt Ház összehívását 100 képviselőnek kell kérni. Itt 60 volt a mi javaslatunk. Ebbe azonban a pártközi értekezlet nem ment bele. A javaslatot, amelynek indokolása nyilván ma készült el, a csütörtöki ülésen beterjeszti a miniszterelnök, és azonnal szétosztják a képviselők között. Ennek részletes ismertetését és megvitatását külön ülésben hozzuk a képviselők elé.

Faragó László javasolja, hogy a frakció helyezkedjen 1918 október folyamatosságának álláspontjára és arra a legitim állásfoglalásra, hogy nekünk van köztársasági elnökünk, Károlyi Mihály, akit a párt feltétlenül jelöljön erre a tisztségre.

Dr. Révész Mihály kifogásolja, hogy előkészületlenül hozta a parlamenti frakció titkársága ezt a fontos javaslatot, holott Faragó felszólalásából kitűnik, hogy ezt alaposan meg kell vitatni. Kifogásolja, hogy a képviselők nincsenek informálva a politikai helyzetről, nem tudják mi történik a Kisgazdapártban, ami pedig nagyon fontos.

Szakasits Árpád – Kiss Roland felszólalása után, aki sürgeti a parlamenti csoport tagjainak klubját, ahol a pártvezetőkkel és egymással érintkezhetnének és a párt közvéleménye kialakulhatna – ismerteti a Kisgazdapártban a köztársasági elnök személyével

kapcsolatos belső harcokat. Két jelölt személye körül vannak a harcok: Tildy és Nagy Ferenc személye körül. Mindszenthy is beleszólt az államfő kérdésébe, Tildy ellen foglalt állást. A frakció tagjainak közbeszólására, hogy Károlyi legyen az elnök, kifejti, hogy ez lehetetlen, mert Károlyi nem jött haza, az itthoni viszonyokról tájékozatlan és ezért a KP sem helyesli jelölését. Előfordulhatna az az eset, hogy ha jelölik, elenyésző kisebbséget kapna a szavazatoknál, ami semmiképpen sem kívánatos és az államfői megválasztásánál ezzel Mindszenthy jelöltje kerülne többségbe Tildyvel szemben. Egyébként az államfő személyére még pártközi megállapodás nincs és erről a frakció holnapi ülésének határozata ismeretében a pártvezetőség csütörtöki ülésében is tanácskozik. Tildy bírja a szövetségesek bizalmát is, szemben Nagy Ferenccel.

Faragó László ismételten Károlyi Mihály jelölése mellett szólal fel azzal, hogy a frakció kérje fel a pártvezetőséget, hogy a pártközi konferencián Károlyi Mihály jelölését szóbahozza.

Révész Mihály kifogásolja, hogy pártközi konferencia után értesülnek csak a határozatokról, pártközi előtt hívjanak össze pévét.

Szakasits Árpád rendkívül fontosnak tartja, hogy ebben a kérdésben a frakció egységes álláspontra jusson, nehogy titkos szavazásnál előfordulhasson az az eset, ami a közgyűlésen előfordult, hogy pártközi megállapodás ellenére szavaztak egyesek.

Buchinger Manó Szakasits Árpád felvilágosítása után világosan látja, hogy Károlyi megválasztása lehetetlen. De azt javasolja, hogy a parlamenti frakció valamilyen formában az egész világ előtt demonstrálja, hogy ő Károlyi Mihályt nem ejtette el és nem felejtette el.

Szakasits Árpád helyesli ezt a javaslatot, és a frakció megtalálja a módját, esetleg a párt szónoka beszédében, hogy ezt kifejezésre juttassa. Egyébként közli, hogy a frakció tagjai bizalmas tájékoztatást kapnak a politikai és külpolitikai kérdésekről rendszeresen.

Mónus Illésné közli, hogy a frakció napirendjére volt tűzve annak a bejelentése, hogy délután 2 órakor ugyanitt a frakció tagjai bel- és külpolitikai tájékoztatást kapnak. Ezenkívül holnap a Ház megnyitása előtt de. 10 órakor a frakció a képviselőház alelnöki szobájában ülést tart, amelyen megvitatjuk az államformáról szóló javaslatot. A parlamenti klub ugyanezen az emeleten lesz 3 szobában, mára azért nem lehetett elkészíteni, mert a helyiséget a vidékről feljött 150 fiatal elvtárs hálóhelyéül kellett átengedni. A frakció titkárságában addig is rendelkezésre állnak a napilapok, folyóiratok és párt kiadványai. Különösen a vidéki képviselők figyelmét erre felhívjuk.

Ismerteti a még letárgyalásra kerülő törvényjavaslatokat, amelyeknek legfontosabbja a demokrácia védelméről szóló javaslat. Ennek tervezetét valószínűleg még a mai nap folyamán

megkapjuk. Az igazságügyminiszter beterjeszti: a népbíróságokról szóló javaslatot, a főudvarnagyi bíróság megszüntetéséről, a közigazgatás demokratizálásáról – ebben van a B.lista –, és a szövetkezeti minisztérium hatáskörének megállapításáról. Az alkotmányjogi javaslatnál Kéthly Anna a párt vezérszónoka. Ha több felszólalás is lesz, akkor felszólalnak még: Turi István és Kisházi Ödön.

Ismerteti, hogy eddig 11 interpellációt jegyeztek be, ezek közül 2 a parasztpárté, a többi kisgazdapárti. Az interpellációkat törlik, mert még nincs házszabály. A házszabályok megalkotása után lehet beírni interpellációkat. Felkértük a képviselőket, közöljék írásban a frakció titkárságával, miről akarnak interpellálni, hogy ezek közül az intéző bizottsággal kiválaszthassuk az interpellációra érdemes anyagot. Eddig négy interpellációra hozott határozatot az intézőbizottság:

a fasiszta írók visszaszivárgásáról,
az ingyenes népoktatásról,
a nyugdíjak felemeléséről szóló rendelet hiányosságáról,
a folytonosan felröppenő gazdasági rémhírekről.

Kiss Roland szükségesnek tartja, hogy Mindszenthyről pártunk jegyezzen be interpellációt.

Mónus Illésné nem helyesli Mindszenthyről interpelláció bejegyzését most, mert ő mindenáron mártír szeretne lenni, ezért a provokációra minden alkalmat felhasznál, nyilván a királypártiaknak szükségük lenne egy mártírra. Ezért ezzel még várjunk az alkotmányjogi javaslat letárgyalása utánig. Azután újra beszélhetünk róla.

Gyurkovits felteszi a kérdést: Mi történik a Nemzeti Banknál, amelyről a legvadabb rémhírek keringenek, hogy az oroszok megszállták.

Mónus Illésné közli, hogy nem az oroszok, hanem a szövetséges ellenőrző bizottság szállt ki a Nemzeti Bankhoz, akik keresik a módját, hogyan lehetne az inflációt megfékezni. Erről különben a délutáni előadás nyújt információt.

Szabó István az iparügyi minisztérium népruházati és egyéb akcióiról kérdezi, lehet-e interpellációt bejegyezni, amelyek állítólag köztudomásúak.

Dzeder Ferenc figyelmezteti a képviselőket, hogy interpellációt csak arról lehet bejegyezni, aminek pontos anyaga és bizonyítékai az interpelláló kezében vannak és azok igazságáról meggyőződött.

Több felszólaló hiányában az ülés befejeződött.

Kmft.

Az SZDP parlamenti frakciója ülésének jegyzőkönyve, vita Magyarország államformájáról, a köztársasági elnökről. 1946. január 24.

(PIL 283. f. 8./1. ő. E. 3–5. lap.)

*

Jegyzőkönyv

a parlamenti csoport január 24-i üléséről.

Jelen vannak a jelenléti íven felsoroltak. Kéthly Anna elnök.

Mónus Illésné felolvassa Magyarország államformájáról szóló törvényjavaslat gépírásos példányát, majd ismételten az egyes paragrafusok rendelkezéseit összefoglalja.

Kertész Miklós a törvényjavaslat szövegét jónak tartja, csak kifogásolja, az eskü és a fogadalom szövegében benne van „régi jó és helybenhagyott szokásait megtartom." Elégségesnek tartja, ha a törvényekre esküszik a köztársasági elnök.

Faragó László ismerteti a törvényjavaslatot kodifikáló pátközi munkát és annak nehézségeit. Mégis sikerült egy szerinte jó törvényjavaslatot megszerkeszteni. Különösen nehéz volt a bevezető részben az októberre való emlékezést bevétetni. Lehet, hogy ezen a javaslaton még változtatnak, csak arra kell vigyázni, hogy semmiképpen ne maradjon ki a javaslat második mondata, az októberre való hivatkozás.

Révész Mihály kifogásolja, hogy a törvényjavaslatot még mindig nem kapták kézhez a képviselők. Illojálisnak tartja Tildy Zoltán cselekedetét, aki a törvényjavaslatot közlésre átadta a Kis Újságnak még tegnap, viszont mi a mi sajtónkat nem informálhattuk. A törvényjavaslatot így első hallásra elég jónak találja, csak kifogásolja, hogy miért van benne két helyen is ez a kifejezés, szinte magyarázatként „államfő kegyelmezési joga". Ugyancsak a 15.§-ban is felesleges az államfő szó, mert az csak természetes, hogy a köztársaság elnöke az államfő.

Schiffer Pál a 9.§-ban az elnök házfelosztási jogát írja elő, ha a Ház tartósan munkaképtelennek mutatkozik. Kérdezi, mi az, hogy munkaképtelen?

Peyer Károly a javaslat szerint érdemrendeket és kitüntetéseket alapíthat a köztársasági elnök. Ezt kifogásolja, erre csak a képviselőháznak legyen joga. Nagyon fontos azonban a köztársasági elnök személye. Nagyon örül annak, hogy a képviselők kifogásolják, hogy a Szociáldemokrata Pártnak nincs jelöltje. Az elvről van szó és rendkívül fontos ez a kérdés. Nagy hiba volna, ha a Szociáldemokrata Párt, amely magát tekinti az októberi forradalom utódjának nem állítana jelöltet. Lehet, hogy ez csak tüntetés lenne október mellett,

de lehet, hogy ennél több. A viszonyok gyorsan változnak. Renner megválasztása Ausztriában milyen nagy dolog volt és még hozzá titkos szavazás alapján. Ne nagyon hangoztassuk azt a tényt, hogy Károlyi 27 évet töltött az országon kívül, mert mások is vannak, akik hosszú éveken át nem voltak itthon és most magas közjogi funkciót töltenek be. Jó volna, ha itthon volna. Az ő jelölését régi jogon kérhetné. Ő volt az, aki megcsinálta a földreformot és saját földjével és 25 éven keresztül igen gerinces magatartást tanúsított. Nekem is voltak vele ellentéteim, de ez nem jelenti azt, hogy Károlyi is ne revideálhatná egyik vagy másik kérdésben álláspontját. Tartozunk Károlyinak azzal és főleg októbernek, hogy őt jelöljük és mellette állást foglaljunk. Javasolja, hogy a frakció táviratilag szólítsa fel Károlyi Mihályt, hogy jöjjön azonnal haza. Ezt a táviratot talán fel lehetne adni valami külföldi követség útján, hogy gyorsabban megkapja. Ha ilyen táviratot kap, nem hiszem, hogy ne jönne azonnal. Ha nem jön, akkor a Szociáldemokrata Párt megtette kötelességét.

Kárpáti Antal szerint a tervezet két okból aggályos. Már beszéltek arról, hogy mennyire ki leszünk szolgáltatva a Kisgazda Pártnak, ha ez a párt adja a köztársasági elnököt, a házelnököt és a miniszterelnököt. Járjunk a magunk útján. Nem lehetünk uszályhordozói a Kisgazdapártnak. A Ház feloszlatási joga veszedelmet jelent. Miből lehet megállapítani a „munkaképtelenséget”?

Faragó László Peyer javaslatára válaszolva kijelenti, hogy a parlamenti frakció nem küldhet táviratot, csak olyan határozatot hozhat, hogy erre felkéri a pártvezetőséget. A házfelosztás joga az államfőt megilleti. A házfelosztási jogát nem megadni azt jelentené, hogy a két alkotmányos tényező közül az egyiknek a működési lehetőséget nem adjuk meg. Természetesen az elnök akkor tekinti munkaképtelennek a Házat, amikor akarja. Az elnök személyének kérdésében ő hozta először szóba Károlyi Mihály személyét.

Schiffer Pál javasolja, hogy csak az legyen elnökké választható, akinek képviselőválasztó-joga van.

Buchinger Manó kérdezi, hogy más államfőnek van-e házfelosztási joga?

Vajda Imre szerint a házfelosztási joghoz is, mint minden rendelkezéshez, amit az elnök tesz, a felelős miniszterek ellenjegyzése szükséges, tehát nem olyan veszélyes ez a jog.

Kiss Roland javasolja, hogy az államfő szó maradjon ki a 11.§-ból.

Halász Alfréd kéri: gondoskodjon a frakció titkársága, hogy máskor korán megkapjuk a törvényjavaslatokat. Az államfő kérdését vigyük a P.V. elé.

Kéthly Anna a felszólalásokra válaszolva kijelenti, hogy a jelölt állításának kérdését a pártvezetőség elé visszük. A munkaképtelenség fogalmának valamilyen meghatározását a bizottság tagjaira bízzuk. Lehet, hogy ez az indokolásban benne lesz. A bizottság tagjai közül

egyet meg kell bízni, aki átveszi a képviselő elvtársaktól a frakció titkárságához a törvényjavaslattal szemben felmerült észrevételeket és azokat a bizottságban képviseli. Természetes, hogy a bizottság többi tagjainak ehhez kell igazodni. Javasolja az alkotmányjogi bizottságba erre Faragó Lászlót, aki a javaslat elkészítésében is részt vett.

Szakasits Árpád bejelenti, hogy a minisztertanács a bevezetésben bizonyos változtatásokat eszközölt, éspedig: a 12.§-ban a miniszterelnök és a miniszterek felmentése és kinevezése „a politikai bizottság meghallgatása után” történhetik csak meg. A bevezetésben is van inkább stiláris módosítás.

Mónus Illésné felolvassa az új bevezetést. Az értekezlet megállapítja, hogy lényegében nem változott, sőt jobb.

Száva István bejelenti, hogy ma 10 órára a sajtószindikátus meghívást kapott Tildy Zoltánhoz abból a célból, hogy a sajtó számára átvegye a törvényjavaslatot. Minthogy Tildy Zoltán a törvényjavaslatot még tegnap kiadta a Kis Újságnak, a szindikátus ma levelet írt, amelyben bejelentette, hogy ezt az eljárást illojálisnak tartja s a mai fogadáson nem jelenik meg.

Több felszólaló nem volt, az ülés befejeződött.

Jegyzőkönyvvezető

Az 1946. február 1-jei ünnep menetrendje.

(d. n. PIL 283 f. 34./22. ő. e. 15. lap.)

*

Budapest, 1946. január 27.

1946. február 1-én a magyar köztársaság kikiáltásának ünnepi menetrendje.

Az ünnepély pontosan 2 órakor kezdődik. Első szám: Himnusz.

Bölönyi elvtárs(?) a Parlament lépcsőjén bejelenti az egybegyűlt tömegnek, hogy a pártok 25 küldöttje bemegy a Parlamentbe és kihívja a nemzetgyűlést.

25 küldött, minden párt részéről 5, kiválik a tömegből, felmennek a Parlament kupolacsarnokába, lehívják a nemzetgyűlést és Tildy Zoltán köztársasági elnököt. 25-s csoport vezetője Fock elvtárs.

Mindegyik párt megbízottja külön köszönti fel röviden a köztársasági elnököt.

Tildy válaszol.

Szózat.

Az ünnepség után a IV. kerületi pártszervezet megkoszorúzza Petőfi szobrát, és kis ünnepélyt rögtönöz a Petőfi téren.

Az ünnepély területére, a Parlament előtti térre, megérkezési sorrendbe helyezkednek el a tömegek. Az üzemek, a háztömbök lakói, hivatalok és fiatalok, (Szim) a kerületi pártszervezetekben, vagy előtte gyülekeznek, és onnan vonulnak fel meghatározott időben és útvonalon az ünnepély színhelyére. (L. melléklet)

A villamos (útba esők) 1 órakor leáll. A Kossuth hídon 1-2 óra között egyirányú a forgalom. Csak Budáról lehet Pestre jönni.

A tér dekorációját az Országos Nemzeti Bizottság, a Főváros és a pártok intézik.

A Parlament előtti lépcső alján a zenekar foglal helyet (rendőrzenekar, honvédzenekar). Kordot előtte a rendőrség és a r.gárdisták vonnak.

A Parlament háznagyi hivatalában intézkedni kell, hogy a Parlament főkapuit nyissák ki. Gallai.

Kerületenként jöjjenek össze a két párt vezetői és egyezzenek meg a felvonulás rendezésében.

Környéki pártszervezetek szintén.

A Parlament körüli utcák torkolatánál legyenek rendezőgárdisták. Sűrítsék be a tömeget a térre.

Kordont állítsanak az Alkotmányutcáig a gárdisták.

A mozik és színházak este 6 és 8 órakor ingyen előadásokat rendeznek. Előadások előtt néhány bevezető szót mondanak. Minden pártmozi saját előadójával. Saját pártmozijaink előadását rendezi Keleti Márton.

Színházakat, majd jégünnepélyt és tűzijátékot a Gellérthegyen Rosta rendezi meg. Ugyancsak ő gondoskodik a dekorációról is.

Partizánszövetséggel összeköttetést keres a kom.párt.

Pedagógusok szakszervezetével érintkezésbe lép a 4-ik középiskolás tanulóktól felfelé való diákok kivonultatására a kom.párt.

A rendezőgárdisták holnapra összejönnek megbeszélés végett.

Máv. Felvonulás végett Sámuel elvtárs összeköttetést keres Fock elvtárssal.

Szerdán délben pártközi megbeszélés. Gallai elvtárs feladata, hogy ott megbeszélje a pártok által delegált küldöttek 5-5 nevét.

A kerületek sürgősen hívják össze a kerületi Nemzeti Bizottságokat.

…

Szakasits Árpád Parlament előtti ünnepi beszéde a köztársaság kikiáltása alkalmából.

(d. n. PIL 283. f. 34./22. ő. e. 27–28. lap.)

*

Szakasits elvtárs beszéde a Parlament előtt.

Megszületett a harmadik magyar köztársaság! Az elsőt a nemzeti kétségbeesés, a jogosan föllobbanó, nemes harag szülte – a szabadságharc orkánja közben. –

A mások: vérözönből emelkedett ki, de csodálatos tisztaság sugárzott róla. A fölszabadult milliók lelkes ujjongása kísérte megszületését, amely egyértelmű volt nemzeti függetlenségünk visszaszerzésével és a négyszáz esztendős habsburgi szolgaság bilincseinek széttörésével. –

Romokon, omladékokon született meg a harmadik magyar köztársaság, de bölcsője körül az egységbe forrott nemzet és a szabad s egyakaratú magyar nép gyűlt össze, hogy őrizze, megvédje, vérével és verejtékével táplálja s megtartsa mindörökre.

A magyar történelem nagy fordulójához érkeztünk. A nép kezébe vette sorsának intézését s mi hisszük, hogy a dolgozó magyar nép új Magyarországot épít a rombadőlt helyébe: szabad nép, szabad hazáját. Nem szavakkal, tettekkel építi. Úgy mint eddig! A fiatal magyar demokrácia három nagy cselekedetet vitt végbe eddig. A földreform volt az egyik s ezzel minden időkre végzett a magyar feudalizmussal. A választójogi törvény megalkotása és nemzetgyűlés megválasztása volt a második s most végezte el a harmadikat: a nép nevében s annak akaratából törvénybe iktatta a magyar köztársaságot. Egy esztendő alatt kifosztottan, szegénységben, romok között íme: három hatalmas tárgya és jele a magyar nép csodálatos erejének és életakaratának.

Ki merészelne ezzel az akarattal szembeszállni? Ki merészelné visszadisputálni a földreformot? A föld azok kezén marad, akik megkapták. A nagybirtokosok soha többé hatalommá nem lehetnek itt ezen a földön. –

Ki merészelhetné megtámadni a magyar demokráciát kifejező nemzetgyűlést?

A nép megvédi foggal és körömmel is a demokrácia intézményeit. Ki merhetne kezet emelni a magyar köztársaságra?

Testével védi ezt a nép, munkások, parasztok, szabad, tanult fők széttéphetetlen sánca veszi körül s jaj annak, aki kezet emel rája! Megteremtettük a köztársaságot és erre az alapra építünk most már boldog és szabad magyar életet. A nép, amely századokon át oly sokat szenvedett, a szolgaságnak oly súlyos bilincseit hordozta és oly sokáig élt sötétségben, most elindul a szabadság és demokrácia napfényes útján s Európa bámulni fog, mire képes ez a

maroknyi magyarság, ha szabadságban élhet s kifejtheti a maga hasznára és boldogulására erőit s képességeit. Lesz élet ezen a földön, nagyra nő a magyar s a dicsőség fényében áll majd a magyar köztársaság:

Éljen a szabad magyar nemzet!

Éljen a dolgozók harcos és építő egysége!

Éljen Tildy Zoltán, a harmadik magyar köztársaság első elnöke!

..ooOOoo..

Böhm Vilmos levele Károlyi Mihálynak, melyben beszámol az elnökválasztás körüli eseményekről. 1945. január 30.

(PIL 704. f. 82. ő. e. 21–23. lap.)

*

Budapest, 1946. jan. 30.

Gróf Károlyi Mihály Elnök Úrnak
London.

Kedves Elnök Uram,
ritkán írtam meg levelet nehezebb szívvel, mint ezt a levelet. Be kell számolnom mindarról, ami az elnök-választás körül történt. Sajnos a történtek nem olyanok, amelyek a jövőbe vetett bizalmunkat megnövelné. Nagy cécóval fogadtak a munkások a különböző gyárakban és kerületekben valóban őszinte lelkesedéssel ünnepeltek s akár kommunisták, akár szociáldemokraták mindenütt őszinte szeretettel fogadtak. Nem kevésbé szívélyes volt ez a fogadtatás a kommunista pártban és párt részéről.

Hiszem Elnök Uram, hogy Te ismered bensőmet, tudod, hogy szerény ember vagyok, tudod, hogy nem kívánom, sőt ellenzem a személyemmel kapcsolatos ünnepléseket. De mindent eltűrtem, magamra vettem az ügy érdekében. Az itt, a lelkekben élő nagy reakció, fél és egész fasiszta szellem mellett a demokrácia ügyének véltem ezzel a hetekig tartó ünneplésnek szolgálatot tenni. De én a demokráciát az októberi gondolat és szellemében értelmezem és ezért minden beszédemben és felszólalásomban Októbert magasztaltam, az októberi Vezér Károlyi Mihály mellett csináltam propagandát.

Az új alkotmányörvény kapcsán pártomban, a kommunistáknál és Tildy miniszterelnöknél rögtön szóvá tettem azt a meggyőződésemet, hogy a magyar köztársaság élén Károlyi Mihálynak kell állani. Megmagyaráztam, hogy nemcsak a Te személyedhez fűződő ragaszkodás és hűség diktálja ezt az álláspontomat, hanem az ország eminens érdeke. Károlyi Mihály volt az első magyar ember, aki a dühöngő háború kellős közepén, a hitleri győzelmek tetőpontján azt hirdette, hogy Magyarországnak a Szovjetunió felé kell orientálódni. Károlyi Mihály puritán önzetlensége a legnehezebb időkben mutatkozó államférfiúi bölcsessége a magyar demokrácia felé irányította a nyugati hatalmak rokonszenvét. Károlyi Mihály keleti és nyugati kapcsolatai beláthatatlan módon hasznosíthatók a szörnyen sújtott Magyarország javára.

Saját pártomban azzal érveltem, hogy a szociáldemokrata párt ma az egyetlen párt a parlamentben, amely Október táborában harcolt. Pártunk saját tradícióit, kötelező múltját, sőt becsületét is lábbal tiporja, ha nem áll Október és annak vezére mellé. A pártvezetés nagy részében lelkesen fogadták a gondolatot, a tömegek tisztek és altisztek a pártban nem is akartak beszélni más megoldásról. A legfőbb vezetés is elfogadta érvelésemet, csupán arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem szabad a koalíciót felrobbantani és nem szabad Károlyi Mihályt a leszavazás kudarcának kitenni. Néhány napig olyan volt a helyzet, hogy én kénytelen voltam azzal operálni, hogy visszavonulok minden tevékenységtől, ha az októberi gondolatot az elnökválasztás körül sérelem éri.

Rákosival Bölöni tárgyalt és én tárgyaltam vele. Rákosi más érvekkel operált. Azzal kezdte, miért nem jött Károlyi három hónappal hamarabb haza? Hiszen nem lehet 27 évi távollét után valakit megválasztani, aki nem ösmervén a részleteket, hazajön és beül az elnöki székbe. Nem kell magyaráznom, hogy felvilágosítottuk őt arról, hogy miért nem jöhettél haza. Betegség stb. okok dolgában mindent megmagyaráztunk. Így született meg az általam küldött Böhm Bölöni aláírású távirat és Bölöni külön távirata Rákosi felhatalmazása alapján.
Tildy eleve kijelentette, hogy az ő pártja nem lesz kapható Károlyi megválasztására. Nem kell külön hangsúlyoznom, hogy ezt a határozottságot az is kiváltotta, hogy Tildy már akkor is aspirált az elnöki székre. Közbevetően meg kell jegyeznem, hogy a kisgazdapárt valóban gyűjtőmedencéje a jobboldali reakciós fasiszta köröknek. Van ugyan egy demokratikus szárnya, de ez gyáva. Ha bátor lett volna, akkor szembeszálltak volna a reakcióval és Károlyi jelöltsége mellett kitartottak volna.

Nagy Vincével külön tárgyaltam. Lakásomon látogatott meg s nyíltan megkérdeztem tőle, hány szavazatra számíthatunk a Kisgazdapárt balszárnya részéről, ha a két munkáspárt hajlandó volna a Te jelöltséged mellett állást foglalni. Nagy Vince 20-25 szavazatról beszélt, de amint szavaiból kivettem, ezek sem volnának biztos szavazatok, amint én a helyzetet ismerem, aligha lehet többre számítani, mint 15 szavazatra. Nagy Vince és mások erősen hangsúlyozták, hogy az ő pártjukban részben a reakciós elemek, részben pedig azok, akik függő helyzetben vannak, mint párttitkárok és más kisgazdapárti funkcionáriusok, nem jöhetnek számításba.

Elnézésedet kérem, Elnök uram, hogy ilyen részletesen számolok be, azonban amint Neked megígértem, őszintén akarok beszámolni, és szükséged van arra, hogy tisztán lásd, hogy mi a helyzet. Bizonyára megkaptad előző leveleimet, s így nem számolok be arról, hogy milyen szörnyű nehéz itt a gazdasági dolgok fejlődése. Éheznek, fáznak az emberek, ennek

ellenére tisztességes munka folyik, bízom benne, hogy az újjáépítés és a demokratikus átalakulás, ha zökkenőkkel is, de haladni fog előre.

Politikai téren csak megerősíthetem azt, amit előző leveleimben írtam, hogy nincs fontosabb feladat, mint a reakció és fasiszta szellem elleni küzdelem. Ezért kell minden poklokon keresztül a két munkáspártnak együttműködnie. Bele kell vinni a lelkekbe azt, amit nagy általánosságban az emberek csak mondanak és nem éreznek, hogy Magyarország áll vagy bukik a Szovjetunióval való viszony kialakulásával. Őszinte bizalom a Szovjetunió iránt, őszinte barátság a Szovjetunióval mentheti csak meg az országot, biztosíthatja Magyarország függetlenségét és önállóságát.

Ami a Te egyéb ügyeidet illeti, erre vonatkozóan a következőkben referálok. Legkésőbb a holnapi nap folyamán benyújtják Károlyi Mihály érdemeinek törvénybeiktatásáról szóló javaslatot. Valóban olyan elégtétel ez, amilyet nem kapott sem Kossuth Lajos, sem Rákóczi Ferenc életükben. Kossuth és Rákóczi csak haláluk után kapták meg ezt az elégtételt népüktől és boldog vagyok, hogy Te Elnök Uram ezt még életedben láthatod, hogy mennyire elismerik mindazt, amit tettél. A törvényjavaslat kimondja, hogy Neked, mint az ellenállás mozgalom vezetőjének, egy 300 holdas birtokot biztosítanak, de nem bármely kormánynak a kegyét, hanem a földbirtok törvény alapján, mint az ellenállási mozgalom vezetője törvényszerűleg van jogod ehhez a birtokhoz. Egy olyan birtokot választanak ki, amelyen kastély van, hogy a Grófnővel együtt élvezhessétek a birtok szépségét. Ezen felül természetszerűleg visszaadják a Horthyék által elrabolt vagyonodat, ezek között az egyetem-utcai palotát. Ezen felül pedig biztosítani fogják a magyar népköztársaság első elnökének magas funkciójához méltó megélhetését. Nem kell mondanom Elnök Úr, hogy én mindezt helyesnek és jónak, illetve a legkevesebbnek tartom, amivel a magyar nép Neked tartozik. Nem kell hangsúlyoznom, hogy politikailag sokkal helyesebb lett volna, ha ezen felül Te lettél volna a magyar köztársaság elnöke. Sajnos, a Kisgazdapárt állásfoglalása ezt az utóbbit, a magyar nép és Magyarország érdekében rendkívül fontos és előnyös megoldást nem tette lehetővé.

Tegnap részt vettem a nemzetgyűlés ülésén, amikor megkezdték a köztársasági államformáról szóló törvény tárgyalását. A kommunisták szónoka, Rajk László és a szociáldemokrata Kéthly Anna rendkívüli melegséggel emlékezett meg Rólad. A két munkáspárt percekig tapsolt neved említésekor. Hogy a Kisgazdapárt ezt csendben szemlélte, ez számomra megmutatta, hogy milyen ebben a pártban a hangulat.

De éppen azért szükség volna a Te jelenlétedre. Annak ellenére tehát, hogy nem választottak meg elnöknek, politikai szükségességnek tartom, hogy hazatért. Arra kérlek

Elnök Úr, hogy táviratilag tudasd velünk, hogy mikor érkezel. Olyan fogadtatásban lesz részed, amilyen fogadtatást még államférfinak Magyarországon nem adtak. Nagyon kérlek, ne kedvetlenítsen el az a tény, hogy a választás nem úgy sikerült, amint akartuk, mert én meg vagyok győződve róla, hogy jelenléted meg fogja könnyíteni a fasizmus elleni harcot, meg fogja erősíteni a munkásfront egységét és a demokratikus erők harci készségét.

Régi hűséggel és szeretettel üdvözöl Téged valamint a Grófnőt

Böhm Vilmos